# TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. liepos 1 d.*

Byloje C-295/02

dėl *Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht* (Vokietija) pagal EB 234 straipsnį Teisingumo Teismui pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą šio teismo nagrinėjamoje byloje tarp

**Giselos Gerken**

ir

**Amt für Agrarstruktur Verden**

dėl 1992 gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles (OL L 391, p. 36), 10 straipsnio 2 dalies a punkto, 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2419/2001, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3508/92 nustatytoms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles (OL L 327, p. 11), 44, 53 ir 54 straipsnių ir 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, p. 1) 2 straipsnio 2 dalies išaiškinimo,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J.-P. Puissochet, R. Schintgen, F. Macken (pranešėja) ir N. Colneric,

generalinis advokatas P. Léger,
sekretorė M.-F. Contet, vyriausioji administratorė,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— G. Gerken, atstovaujamos *Rechtsanwalt* R. Mawick,

— *Amt für Agrarstruktur Verden*, atstovaujamo H. v. d. Goltz,

— Vokietijos Vyriausybės, atstovaujamos W.-D. Plessing ir M. Lumma,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos M. Niejahr,

susipažinęs su teismo posėdžio pranešimu,

2003 m. gruodžio 11 d. posėdyje išklausęs *Amt für Agrarstruktur Verden*, atstovaujamo J. Haselhoff, Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma, ir Komisijos, atstovaujamos M. Niejahr, pareikštas žodines pastabas,

susipažinęs su 2003 m. gruodžio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

**Sprendimą**

1 2002 m. rugpjūčio 1 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2002 m. rugpjūčio 19 d., *Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht* pagal EB 234 straipsnį pateikė klausimą dėl 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles (OL L 391, p. 36), 10 straipsnio 2 dalies a punkto, 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2419/2001, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3508/92 nustatytoms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles (OL L 327, p. 11), 44, 53 ir 54 straipsnių ir 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, p. 1) 2 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.

2 Šis klausimas kilo byloje tarp ūkininkės Giselos Gerken ir Verdeno žemės ūkio organizavimo biuro (*Amt für Agrarstruktur Verden*, toliau – *Amt*) dėl šiai ūkininkei paskirtos nuobaudos pagal Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalį.

## Teisinis pagrindas

*Pagalbos už galvijus schema*

Reglamentas (EEB) Nr. 805/68

3 1968 m. birželio 27 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 805/68 dėl Bendro galvijienos rinkos organizavimo (OL L 148, p. 24), pakeisto 1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2066/92, pataisančiu Reglamentą Nr. 805/68 ir panaikinančiu Reglamentą (EEB) Nr. 468/87, išdėstantį bendras taisykles, taikomas suteikiant specialią priemoką galvijienos gamintojams, ir Reglamentą (EEB) Nr. 1357/80, nustatantį priemokų sistemą už karvių žindenių laikymą (OL L 215, p. 49, toliau – Reglamentas Nr. 805/68), 4b straipsnyje numatyta:

„1. Gamintojas, laikantis savo ūkyje jaučius, gali pateikti paraišką specialiai priemokai gauti. Ji kaip metinė priemoka per kalendorinius metus suteikiama kiekvienam ūkiui, neviršijant regioninių ribų ne daugiau kaip už 90 kiekvienos amžiaus grupės, minimos 2 dalyje, galvijų.

2. Priemoka suteikiama ne dažniau kaip du kartus per kiekvieno jaučio gyvenimą:

— pirmą kartą, jam esant 10 mėnesių amžiaus,

— antrą kartą, jam esant 22 mėnesių amžiaus.

<...>" (Neoficialus vertimas)

*Išsamios pagalbos schemos taikymo taisyklės*

Reglamentas (EEB) Nr. 3508/92

4 Pagal 1992 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3508/92, nustatančio tam tikrų Bendrijos pagalbos schemų integruotą administravimo ir kontrolės sistemą (OL L 355, p. 1), 1 straipsnio 1 dalies b punkto pirmąją įtrauką kiekviena valstybė narė įkuria tokią sistemą (toliau – integruota sistema), taikomą gyvulininkystės sektoriuje Reglamento Nr. 805/68 4 straipsnio a–h punktais nustatytai priemokų mokėjimo galvijienos gamintojams tvarkai.

Reglamentas Nr. 3887/92

5 Reglamentas Nr. 3887/92, kaip numatyta jo 1 straipsnyje, nustato išsamias Reglamentu Nr. 3508/92 nustatytos integruotos sistemos taikymo taisykles.

6 Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Jeigu deklaruojamų galvijų skaičius viršija per patikrinimą nustatytą galvijų skaičių, pagalba apskaičiuojama pagal nustatytą galvijų skaičių. Tačiau, išskyrus *force majeure* atvejus ir pritaikius 5 dalį, pagalbos suma už vienetą yra mažinama:

a) tais atvejais, kai paraiška, susijusi daugiausia su 20 galvijų:

— procentine dalimi, atitinkančia nustatytą skirtumą, jeigu šis yra ne daugiau kaip du galvijai,

— dviguba procentine dalimi, atitinkančia nustatytą skirtumą, jeigu šis yra daugiau kaip du, bet ne daugiau kaip keturi galvijai.

Jeigu skirtumas yra didesnis kaip keturi galvijai, pagalba nėra suteikiama;

<...>

a punkte nurodytos procentinės dalys apskaičiuojamos pagal deklaruojamą skaičių <...>.

Tačiau tuo atveju, kai sąmoningai arba dėl didelio nerūpestingumo pateikiama klaidinga deklaracija:

— tas ūkininkas pašalinamas iš atitinkamos pagalbos schemos šiais kalendoriniais metais

ir

— kai sąmoningai pateikiama klaidinga deklaracija, iš tos pačios pagalbos schemos kitais kalendoriniais metais.

Jeigu dėl *force majeure* ūkininkas negalėjo laikytis išlaikymo įsipareigojimo, jam lieka teisė į priemoką pagal galvijų skaičių, už kurį faktiškai skiriama pagalba tuo metu, kai atsirado *force majeure*.

Priemoka jokiais būdais negali būti suteikiama už didesnį galvijų skaičių, nei nurodyta pagalbos paraiškoje.

<...>“ (Neoficialus vertimas)

Reglamentas Nr. 2419/2001

7 Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu Reglamentas Nr. 3887/92 buvo panaikintas.

8 Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad sumažinimas arba neskyrimas, numatytas šio Reglamento IV skyriuje „Pagalbos skaičiavimo pagrindas, sumažinimai ir neskyrimas", netaikomi, jeigu ūkininkas pateikė iš esmės teisingą informaciją arba jeigu, atvirkščiai, jis gali įrodyti, kad yra nekaltas.

9 Pagal to paties Reglamento 53 straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį Reglamentas Nr. 3887/92 yra taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda iki 2002 m. sausio 1 d.

10 Reglamento Nr. 2419/2001 54 straipsnyje numatyta:

„1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje.*

2. Jis taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda 2002 m. sausio 1 d.

<...>"

*Bendrijos teisės aktuose numatytų administracinių nuobaudų taikymas* ratione temporis

Reglamentas Nr. 2988/95

11 Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnyje numatyta:

„1. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus, šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės, reglamentuojančios vienodus patikrinimus ir administracines priemones bei nuobaudas už Bendrijos teisės aktų pažeidimus.

2. „Pažeidimas" – tai bet kuris Bendrijos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar neveikimu, dėl kurio Bendrijų bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams padaroma žala sumažinant ar iš viso prarandant pajamas, gaunamas iš tiesiogiai Bendrijų vardu surinktų nuosavų lėšų, arba darant nepagrįstas išlaidas."

12 To paties reglamento 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Administracinių nuobaudų skirti negalima, jeigu jos nėra numatytos Bendrijos teisės akte, priimtame iki tol, kol buvo padarytas pažeidimas. Jeigu Bendrijos taisyklių nuostatos, pagal kurias skiriamos administracinės nuobaudos, buvo vėliau pakeistos, atgaline data taikomos mažiau griežtos nuostatos."

## Pagrindinė byla ir pateikti klausimai

13 1995 m. gruodžio 21 d. G. Gerken, remdamasi Reglamento Nr. 805/68 4b straipsniu, paprašė specialios priemokos už dvylika pirmos ir antros amžiaus grupės jaučių.

14 *Amt* 1996 m. birželio 21 d. sprendimu šią paraišką dėl septynių iš dvylikos galvijų atmetė dėl to, kad G. Gerken nepateikė įrodymo, jog gyvuliai atitinka Bendrijos teisėje nustatytą amžiaus sąlygą. Jis, remdamasis Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punktu, taip pat atsisakė jai suteikti priemoką už likusius penkis galvijus.

15 Po *Bezirksregierung Lüneburg* (regioninė *Lüneburgo* administracija) pateikto ir rezultatų nedavusio skundo, G. Gerken 1998 m. liepos 23 d. *Verwaltungsgericht Stade* (Administracinis Teismas) (Vokietija) pareiškė ieškinį. Šiame teisme ji pateikė trijų iš septynių atitinkamų galvijų amžiaus įrodymą. Taigi *Amt* pareiškė, kad yra pasirengęs už šiuos tris bei kitus penkis galvijus, kurių amžius jau buvo nustatytas G. Gerken, pritaikius Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punktą, išmokėti proporcingai sumažintas priemokas.

16 2000 m. vasario 17 d. Sprendimu *Verwaltungsgericht* nusprendė, kad *Amt* teisėtai atmetė G. Gerken paraišką dėl kitų keturių galvijų, kurių amžius nebuvo nustatytas. Šiuo atžvilgiu jis pažymėjo, kad nesvarbu išsiaiškinti, ar *Amt* pakeitė savo administracinę praktiką, susijusią su galvijų amžiaus įrodymo būdu.

17 Tačiau dėl kitų aštuonių galvijų *Verwaltungsgericht* nusprendė, kad G. Gerken turi teisę gauti visą, o ne sumažintą priemoką, pritaikius Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punktą. Iš tiesų jis pažymėjo, kad šiuo atveju šioje nuostatoje numatytos nuobaudos netaikomos, nes G. Gerken nepateikė jokios suklastotos ar klaidingos deklaracijos.

18 Dėl šios pirmoje instancijoje priimto sprendimo dalies *Amt* pateikė apeliaciją *Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht.*

19 Pirma, šis teismas konstatavo, kad G. Gerken nepateikė keturių iš dvylikos jos pagalbos paraiškoje deklaruotų galvijų reikalaujamo amžiaus įrodymo ir kad pagal Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punkto antrąją įtrauką pagalbos suma turi būti sumažinta dviguba procentine dalimi, atitinkančia nustatytą skirtumą, jeigu šis yra ne daugiau kaip keturi gyvuliai. Remdamasis 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimu *Schilling ir Nehring* (C-63/00, Rink. p. I-4483), pagal kurį šioje nuostatoje numatytos nuobaudos yra taikomos net tada, jeigu didesnis už nustatytą gyvulių skaičių deklaruotų gyvulių skaičius nėra pagrįstas klaidinga pareiškėjo deklaracija, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad G. Gerken šios nuobaudos turi būti taikomos.

20 Tačiau jis pastebi, kad, grįsdama savo pagalbos paraišką, G. Gerken pateikė Verdeno apskrities (*Landkreis Verden*) oficialaus veterinaro pažymą, patvirtinančią, jog galvijai neserga leukoze. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad iki 1996 m. pradžios *Amt* priimdavo tokios rūšies pažymas kaip galvijų amžiaus įrodymą, tačiau pirmą kartą šią praktiką, remdamasis dviem 1996 m. kovo ir birželio mėn. priimtais ministerijos nutarimais, jis pakeitė G. Gerken pateikus paraišką. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad G. Gerken pateikė „iš esmės teisingą informaciją" Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalies atžvilgiu ir kad ji nepažeidė šios nuostatos, bent jau dėl jai skirto kaltinimo, jog nepateikė keturių nagrinėjamų galvijų amžiaus įrodymo.

21 Esant tokioms aplinkybėms, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar jis turi taikyti Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punkte numatytas nuobaudas. Jis teigia, kad Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu šis reglamentas buvo panaikintas, bet Reglamentas Nr. 2419/2001 pagal jo 54 straipsnio 1 dalį įsigaliojo tik 2001 m. gruodžio 13 d. Be to, jis tvirtina, kad pagal Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antrą sakinį Reglamentas Nr. 3887/92 yra toliau taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda iki 2002 m. sausio 1 d. Iš to jis daro išvadą, kad G. Gerken turi būti taikoma nuobauda, numatyta šio reglamento 10 straipsnio 2 dalyje.

22 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad pagal Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalį, jeigu Bendrijos taisyklių nuostatos, pagal kurias skiriamos administracinės nuobaudos, buvo vėliau pakeistos, mažiau griežtos nuostatos taikomos atgaline data.

23 Atsižvelgiant į tai, kad jo nagrinėjamos bylos sprendimui yra būtinas Reglamentų Nr. 3887/92, Nr. 2988/95 ir Nr. 2419/2001 nuostatų išaiškinimas, *Niedersächsisches Oberverwaltungsgericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį klausimą:

„Ar, remiantis Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punkto antrąja įtrauka, pagalbos suma taip pat turi būti sumažinta, jeigu speciali priemoka už jaučius, dėl kurios buvo pateikta paraiška galiojant šiai Bendrijos teisės nuostatai, negali būti suteikta ūkininkui remiantis teisiniais pagrindais, nors jis pateikė iš esmės teisingą informaciją Reglamento (EB) Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalies atžvilgiu, arba jeigu, atvirkščiai, jis gali įrodyti, kad yra nekaltas?“

**Dėl pateikto klausimo**

*Teisingumo Teismui pateiktos pastabos*

24 *Niedersächsisches Ministerium für Ernährung* (Žemosios Saksonijos žemės Maisto ministerija, toliau – Ministerija), atstovaujanti atsakovei pagrindinėje byloje, ir *Amt* tvirtina, kad Reglamente Nr. 2419/2001 numatytos ne tokios griežtos nuobaudos neturi būti taikomos pagrindinėje byloje.

25 Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalis ir 54 straipsnio 2 dalis aiškiai nurodo, kad Reglamentas Nr. 3887/92 buvo panaikintas įsigaliojus naujam reglamentui ir kad jis yra taikomas tik pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekyba arba su priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda po 2002 m. sausio 1 d. Todėl Reglamentas Nr. 2419/2001 neturi būti taikomas priemokų paraiškoms, pateiktoms ankstesniais metais.

26 Reglamento Nr. 2988/1995 2 straipsnio 2 dalis taip pat neturi būti taikoma. Ši nuostata teikia nuorodą į nuobaudas, paskirtas po Bendrijos teisės pakeitimo, nors Reglamentas Nr. 2419/2001 panaikino Reglamentą Nr. 3887/92.

27 Ministerijos manymu, G. Gerken, remdamasi Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalimi, negali reikalauti jokios teisėtų lūkesčių apsaugos. Už priemokų suteikimą atsakinga valdžios institucija turi teisę pareikalauti įrodymų, kad priemokos suteikimo sąlygos buvo įvykdytos, net jeigu priemoka jau buvo suteikta. Be to, pagalbos paraišką pateikęs asmuo iki ketverių kalendorinių metų pabaigos nuo priemokos suteikimo privalo įrodyti, kad šios priemokos suteikimo sąlygos yra įvykdytos. Keturių galvijų atžvilgiu pareiškėja negalėjo to padaryti. Tačiau jei

Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalis turėtų būti taikoma šioje byloje, tuo remiantis reikia atsisakyti taikyti tik neskyrimą arba sumažinimą, bet ne atsisakyti suteikti pagalbą už keturis galvijus.

28 Ministerijos ir *Amt* tvirtinimu, jeigu nebūtų atsižvelgiama į Reglamento Nr. 3887/92 ir jo nuostatų, numatančių nuobaudas, panaikinimą Reglamentu Nr. 2419/2001, o pastarojo reglamento nuostatoms turėtų būti taikoma Reglamente Nr. 2988/95 numatyta taikymo atgaline data taisyklė, visa tai turėjo būti aiškiai nurodyta Reglamente Nr. 2419/2001.

29 Vokietijos vyriausybė mano, kad šiuo atveju Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalyje numatytos nuobaudos turi būti taikomos ir toliau. Šios nuostatos taikymas neprieštarauja nei Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 daliai, nei Bendrijos teisės bendriesiems principams.

30 Ji mano, kad Reglamento 2988/95 2 straipsnio 2 dalį galima aiškinti taip, kad ji netaikoma esant specialioms pereinamojo laikotarpio nuostatoms, tokioms, kurios numatytos sektorius reglamentuojančiuose specialiuose teisės aktuose, pavyzdžiui, Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antro sakinio nuostatos. Ši nuostata, nurodanti, kokios su integruota sistema susijusios taisyklės, taikomos iki ar po tam tikros datos, Vokietijos vyriausybės manymu, yra *lex specialis* taikymo atgaline data taisyklės, numatytos Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalyje.

31 Turint galvoje pagrindinius Bendrijos teisės principus, ta aplinkybė, kad Reglamente Nr. 3887/92 numatyta integruota sistema ir toliau taikoma pagal Reglamento

Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda iki 2002 m. sausio 1 d., neprieštarauja nei teisėtų lūkesčių apsaugos principui, nei draudimui taikyti priemones atgaline data. G. Gerken paprasčiausiai turi būti taikoma per laikotarpį, kuriam ji prašė priemokos, galiojanti teisė. Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antrojo sakinio nuostatos jai draudžia remtis palankesniais teisės aktais, įsigaliojusiais po ginčytinos paraiškos pateikimo.

32 Vokietijos vyriausybės manymu, Reglamentuose Nr. 3887/92 ir Nr. 2419/2001 numatytų kontrolės ir nuobaudų sistemų skirtumai patvirtina jos siūlomą atsakymą. Nors pagal ankstesniame reglamente numatytą tvarką kontrolės ir nuobaudos buvo pagrįstos skirtingomis pagalbos paraiškomis, pagal naujojo reglamento tvarką kontrolė vykdoma bei nuobaudos taikomos remiantis integruotu ūkio tikrinimu pagrįstu metodu. Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad tuo metu, kai kontrolė buvo vykdoma pagal Reglamentą Nr. 3887/92, ji nebuvo vykdoma pagal ūkio tikrinimu pagrįstą metodą, ir todėl nebuvo atsižvelgiama į visus galvijams taikomus Bendrijos reglamentus. Tad nebuvo jokios kontrolės, pagrįstos ūkio tikrinimu, rezultato, leidžiančio taikyti ir ūkio tikrinimu pagrįstas nuobaudas. Taigi neįmanoma perkelti elementų, susijusių su Reglamente Nr. 2419/2001 numatyta schema, kaip antai jo 44 straipsnio 1 dalis, į kontrolės ir nuobaudų skyrimo tvarką pagal Reglamentą Nr. 3887/92.

33 Pirmiausia Komisija primena, kad 1997 m. liepos 17 d. Sprendimu *National Farmers' Union ir kiti* (C-345/95, Rink. p. I-4559, 39–41 punktai) Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad mažiau griežtų nuobaudų taikymo atgaline data taisyklė, numatyta Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje, iš esmės yra taikoma Reglamento Nr. 3887/92 taikymo srityje.

34 Taigi pagrindinės bylos faktinės aplinkybės atitinka šios taikymo atgaline data taisyklės sąlygas.

35 Pirma, ūkininkas, pateikdamas pagalbos už gyvulius paraišką, už kuriuos ji negali būti suteikta, pažeidžia Bendrijos teisės nuostatą ir taip padaro pažeidimą pagal Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalį.

36 Antra, įtvirtinus Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalį integruota sistema buvo pakeista taip, kad joje numatytos nuobaudos nėra taikomos, jeigu ūkininkas pateikė iš esmės teisingą informaciją arba jeigu, atvirkščiai, jis gali įrodyti, kad yra nekaltas. Šiuo atveju ši nuostata susijusi su mažiau griežta negu numatyta Reglamentu Nr. 3887/92 administracine nuobauda.

37 Komisija teigia, kad šioje byloje Reglamento Nr. 2419/2001 53 ir 54 straipsnių nuostatos, susijusios su jo įsigaliojimu ir taip pat taikymo sritimi *ratione temporis*, nedraudžia taikyti Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies. Ji teigia, kad kartu su Reglamento Nr. 2419/2001 54 straipsnio 2 dalyje numatyta nuostata, kuri sutampa su to paties reglamento 53 straipsnio 1 dalies antru sakiniu, pastarasis turi tiktai užtikrinti, kad pagalbos paraiškos, susijusios su ankstesniu nei 2002 m. sausio 1 d. laikotarpiu, galėtų būti svarstomos, remiantis Reglamentu Nr. 3887/92, kuris joms iš pradžių buvo taikomas, ir joms nebūtų taikoma nuo jo įsigaliojimo nauja schema. Atvirkščiai, Bendrijos teisės aktų leidėjas neketino šiomis nuostatomis uždrausti taikyti mažiau griežtų administracinių nuobaudų integruotos sistemos srityje taikymo atgaline data taisyklę, numatytą Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje.

38 Tačiau per posėdį Komisija pripažino, kad egzistuoja skirtumas tarp atvejų, kada yra taikoma taikymo atgaline data taisyklė, numatyta Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalyje, ir kai ji nėra taikoma. Taikymo atgaline data taisyklė negali būti taikoma, kai Bendrijos teisės aktuose nuobaudas numatančios nuostatos nauju reglamentu buvo visiškai pakeistos.

39 Dėl Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalies taikymo šioje byloje Komisija pastebi, kad kitoks nei jos siūlomas aiškinimas panaikintų didelę dalį Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies veiksmingumo. Atsisakyti taikyti taikymo atgaline data taisyklę būtų įmanoma tik tada, jeigu teisės aktuose tai aiškiai numatyta. Tačiau ji pažymi, jog tokia tiesioginė nuostata Reglamento Nr. 2419/2001 53 ir 54 straipsniuose nenumatyta.

*Teisingumo Teismo vertinimas*

40 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad kai pagalbos „už gyvulius" paraiška, patenkančia į Reglamento Nr. 3887/92 taikymo sritį *ratione temporis,* padarytas pažeidimas, už kurį pagal šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktą gali būti taikoma nuobauda, kompetentingos valdžios institucijos turi Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio nuostatas taikyti atgaline data, remdamosios tuo, kad šios nuostatos yra ne tokios griežtos nagrinėjamo elgesio atžvilgiu.

41 Pirmiausia pažymėtina, kad Reglamento Nr. 3887/92 tikslai pagal jo septintą ir devintą konstatuojamąsias dalis yra veiksmingai kontroliuoti nuostatų, susijusių su Bendrijos pagalba, laikymąsi bei nustatyti nuostatas, kuriomis siekiama veiksmingai užkirsti kelią ir bausti už pažeidimus bei apgavystes.

42 Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalimi siekiama taikyti veiksmingas ir atgrasančias nuobaudas ne tik už suklastotas ar labai nerūpestingai parengtas deklaracijas, bet taip pat už visus pagalbos paraiškoje ūkininko padarytus pažeidimus (žr. minėto *Schilling ir Nehring* sprendimo 27 punktą).

43 Pagal Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punkto antros įtraukos nuostatas, galiojusias pagrindinėje byloje nagrinėjamos pagalbos paraiškos pateikimo metu, pagalbos suma turi būti sumažinta dviguba procentine dalimi, atitinkančia nustatytą skirtumą, jeigu šis yra daugiau kaip du, bet ne daugiau kaip keturi gyvuliai.

44 Pagal šias nuostatas, išaiškintas teismų praktikoje, pagalbos suma yra sumažinama, net jeigu deklaruotų gyvulių skaičius, viršijantis kontrolės metu nustatytą jų skaičių, nėra pagrįstas klaidinga pareiškėjo deklaracija, bet tuo, kad nėra patenkintos sąlygos, keliamos dėl priemokos suteikimo tam tikriems gyvuliams (žr. minėto sprendimo *Schilling ir Nehring* 42 punktą).

45 Pareiškėjai pateikus ginčijamą pagalbos paraišką, Reglamentas Nr. 3887/92 buvo panaikintas Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsniu. Pastarasis reglamentas taip pat nustato išsamias integruotos sistemos taikymo tam tikroms Reglamente Nr. 3508/92 nustatytoms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles.

46 Pagal Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalį šio reglamento IV dalyje numatyti sumažinimai ir neskyrimai nėra taikomi, jeigu ūkininkas pateikė iš esmės teisingą informaciją arba jeigu, atvirkščiai, jis gali įrodyti, kad yra nekaltas.

47 Be to, Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu Bendrijos taisyklių nuostatos, pagal kurias skiriamos administracinės nuobaudos, vėliau pakeičiamos, atgaline data taikomos ne tokios griežtos nuostatos.

48 Taigi reikia patikrinti, ar ši nuostata taikoma pagrindinėje byloje nagrinėjamoms aplinkybėms.

49 Pirma, G. Gerken pagalbos paraiškoje nustatytas pažeidimas, kurio atžvilgiu gali būti taikomas Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punktas, t. y. faktas, kad ji pateikė paraišką už galvijus, neįrodydama, jog jie atitinka reikalaujamą amžiaus sąlygą, yra pažeidimas Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalies atžvilgiu.

50 Antra, pagalbos „už gyvulius" sumos sumažinimas ar net pagalbos nesuteikimas yra administracinė nuobauda to paties reglamento 2 straipsnio 2 dalies atžvilgiu (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *National Farmers' Union ir kiti* 40 punktą ir minėto sprendimo *Schilling ir Nehring* 26 ir 27 punktus).

51 Be to, su pagalbos paraiškomis susijusios nuobaudų skyrimo schemos, numatytos Reglamente Nr. 3887/92, buvo vėliau pakeistos, įsigaliojus Reglamentui Nr. 2419/2001.

52 Taip pat šio reglamento 44 straipsnio 1 dalis įtvirtino nuostatas, nustatančias mažiau griežtas nei pagal Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punktą taikomas nuobaudas.

53 Vokietijos vyriausybės argumentas, kad šių ne tokių griežtų nuobaudų taikymas atgaline data pagal Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalį neturi būti taikomas, remiantis Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antruoju sakiniu ir 54 straipsnio 2 dalimi, yra nepriimtinas.

54 Šios nuostatos atitinkamai numato, kad Reglamentas Nr. 3887/92 yra ir toliau taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, prasidedančiais iki 2002 m. sausio 1 d., ir kad Reglamentas Nr. 2419/2001 yra taikomas pagalbos paraiškoms, pateiktoms prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda po 2002 m. sausio 1 d.

55 Tačiau iš Reglamento Nr. 2988/95 ketvirtos konstatuojamosios dalies matyti, kad, veiksmingai kovojant su Bendrijų finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, būtina priimti tam tikras taisykles visos Bendrijos politikos srityse. Be to, pagal to paties reglamento penktą konstatuojamąją dalį neteisėtą veiką ir jai taikomas administracines priemones bei už ją skiriamas nuobaudas nustato atskirų sektorių taisyklės pagal Reglamentą Nr. 2988/95.

56 Iš to išplaukia, jog Bendrijos teisės pažeidimų kontrolės ir nuobaudų srityje Bendrijos teisės aktų leidėjas, priimdamas Reglamentą Nr. 2988/95, įtvirtino bendruosius principus ir pareikalavo, kad apskritai visi sektoriniai reglamentai nepažeistų šių principų.

57 Reglamente Nr. 2419/2001 nėra nurodyta, kad juo buvo ketinama uždrausti taikyti Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalyje numatytą mažiau griežtų nuobaudų taikymo atgaline data principą.

58 Taigi Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antras sakinys ir 54 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinami taip, kad jie taikomi nepažeidžiant šio principo.

59 Nedarant įtakos klausimui, ar kitos Reglamento Nr. 2419/2001 IV dalies nuostatos, susijusios su pagalbos apskaičiavimu, sumažinimu ir neskyrimu, taip pat tam tikromis sąlygomis gali būti taikomos atgaline data pagal Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalį, remiantis pastarąja nuostata į Reglamento Nr. 3887/92 taikymo sritį *ratione temporis* patenkančioms pagalbos paraiškoms turi būti taikomos atgaline data ne tokios griežtos Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalies nuostatos.

60 Iš to išplaukia, kad jeigu ūkininkas pagal Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalį įrodo, jog grįsdamas nagrinėjamą pagalbos paraišką jis pateikė iš esmės teisingą informaciją arba įrodo, kad, atvirkščiai, jis yra nekaltas dėl šios pagalbos paraiškos pažeidimų, Reglamento Nr. 3887/92 10 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta nuobauda, t. y. jo pagalbos sumos sumažinimas nustatyta procentine dalimi, atitinkančia nustatytą gyvulių skaičiaus skirtumą, netaikoma.

61 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad kai pagalbos „už gyvulius" paraiška, patenkančia į Reglamento Nr. 3887/92 taikymo sritį *ratione temporis*, padarytas pažeidimas, už kurį pagal šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktą gali būti taikoma nuobauda, kompetentingos valdžios institucijos turi Reglamento Nr. 2419/2001 44 straipsnio 1 dalies nuostatas taikyti atgaline data, remdamosios tuo, kad šios nuostatos yra mažiau griežtos nagrinėjamo elgesio atžvilgiu.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

62 Vokietijos vyriausybės ir Komisijos, kurios pateikė Teisingumo Teismui savo pastabas, išlaidos nėra atlygintinos. Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas.

Remdamasis šiais motyvais,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

atsakydamas į klausimą, kurį jam 2002 m. rugpjūčio 1 d. Nutartimi pateikė *Niedersächsisches Oberwaltungsgericht*, nusprendžia:

**1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos 2 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad kai pagalbos „už gyvulius" paraiška, patenkančia į 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles, taikymo sritį *ratione temporis*,**

**padarytas pažeidimas, už kurį pagal šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktą gali būti taikoma nuobauda, kompetentingos valdžios institucijos turi 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2419/2001, nustatančio išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3508/92 nustatytoms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles, 44 straipsnio 1 dalies nuostatas taikyti atgaline data, remdamosios tuo, kad Reglamento Nr. 2419/2001 nuostatos yra ne tokios griežtos nagrinėjamo elgesio atžvilgiu.**

Timmermans Puissochet Schintgen

Macken Colneric

Paskelbta 2004 m. liepos 1 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Sekretorius

R. Grass

Antrosios kolegijos pirmininkas

C.W.A Timmermans